

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce:	ASISTENT PEDAGOGA VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ A DĚTI S PORUCHAMI CHOVÁNÍ
Autor práce:	Bc. Marie Švandová
Obor studia:	Pedagogika volného času
Posudek vypracoval:	doc. MgA. Stanislav Suda, Ph.D.
Datum:	27. 4. 2023

Diplomová práce se skládá ze tří částí. V první kapitole vymezuje teoretické zázemí, druhé ideové zázemí inkluze, třetí část obsahuje kvalitativní zkoumání na základě otázky: „Jak asistenti pedagoga a vychovatelé ve školní družině uvažují o výchově dětí s poruchami chování a problémy v chování.“

Formální a jazyková stránka:

Práce je formálně v pořádku, citační norma je dodržována. Práce je logicky strukturovaná, studijní literatura má dostatečný a relevantní záběr.

Obsahová stránka:

Práce má logickou stavbu. V první části vymezuje pojmy podstatné k pochopení problematiky – etopedii, problémové chování, poruchy chování či ADHD. Dále práce zároveň obsahuje kapitolu dvě – která je určitým intermezem. Není to část teoretická ani praktická. Obsahuje jakousi zákonnou a metodickou ideu prosazování inkluze. Třetí část je obrazem stavu, který panuje ve školní družině v době inkluze.

Výzkumné šetření probíhalo na základě rozhovorů. V metodické části se diplomantka hlásí k narativním rozhovorům a interpretační fenomenologické analýze. Porovnáním s přepisem rozhovorů je dlužno dodat, že zejména narativní část nebyla mnoho naplněna, rozhovory se spíše podobají polostrukturovaným rozhovorům. Interpretace dat se pak spíše blíží tematickému a obsahovému kódování. Na obranu diplomantky je třeba říci, že umění vést skutečně narativní rozhovory a následně vystoupivší data podrobit fenomenologické analýze patří na vrchol kvalitativního zkoumání. A k tomuto náhledu často nedojdou ani akademičtí pracovníci.

Na základě provedených rozhovorů a jejich kódování tedy diplomantka stanovila šestnáct tematických okruhů, kterým se ve své práci se jim velmi zdařile věnuje. Na základě výpovědí respondentek je současný stav ve školních družinách s problémovými dětmi popsán poměrně plasticky.

Nejzajímavější je část věnující se inkluzi. Diplomantka k tomu píše: „*Druhá kapitola věnovaná problematice inkluzivního vzdělávání mj. nastiňuje legislativní ukotvení pozice asistenta pedagoga. Respondenti v rozhovorech zmiňují problematiku inkluzivního vzdělávání. Jako jedno z výzkumných témat jsem ji ale nezařadila, protože ji odmítli hodnotit.*

V této části je škoda, že si diplomantka (třeba na základě skutečné interpretativní fenomenologické analýzy) nevšimla, že respondentky toto hodnocení metaforicky sdělují a ono pak prolíná celou prací jako červená nit v tematických okruzích – tu jako strach, tu jako zoufalství, tu jako obavy o bezpečí, tu jako náрек nad nepředáváním informací.

Z tohoto úhlu pohledu tedy diplomantka přijímá ideovou představu z druhé kapitoly práce bez ohledu na výpovědi respondentek: „*Jejich výpovědi vnímám jako ztotožnění se se současným stavem, na rozdíl od diskusí týkajících se inkluzivního vzdělávání, které naši společnosti rezonují.* Respondentky se však se současným stavem neztotožňují, spíše rezignují – dokonce odmítají současný stav hodnotit. V tematických okruzích je však jejich postoj čitelný. Stejně tak z rozhovorů nevyplývá toto tvrzení: „*Tyto děti jsou díky inkluzivnímu přístupu ve vzdělávání začleňovány do hlavního vzdělávacího proudu. Bez inkluzivního přístupu ke vzdělávání, tak jak jsem ho nastínila v druhé kapitole, by byly ohroženy školním neúspěchem.*“ Rozhovory poskytují spíše obraz opačný, jako by kapitola dva byla přáním a otcem myšlenky i tohoto šetření.

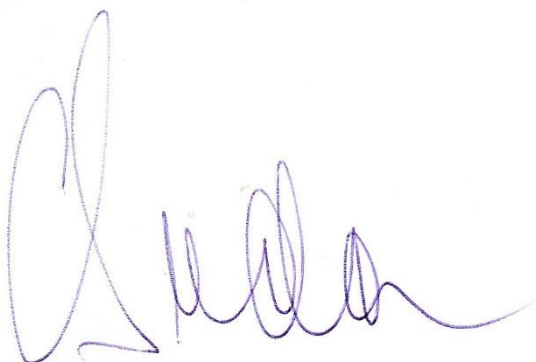
Přestože se zdá, že posudek nevyznívá příznivě ohledně metodologického uchopení, chtěl bych zdůraznit opak. Na základě určitého nedorozumění jsou sice data interpretována vstřícně vůči současnému ideovému trendu. Nicméně skutečný obraz poskytnutý na základě prožívání jednotlivých respondentek je jiný a poměrně bezútěšný – jak ostatně vyplývá z tematických okruhů. Tato zkušenost může být do budoucna pro diplomantku velmi cenná.

Závěr:

Tato diplomová práce je z hlediska teoretické části velmi zdatná, v praktické části dostačující. Splňuje požadavky na tento typ práce a doporučuji ji k obhajobě.

Otázka směřující k obhajobě zní, jestli si diplomantka dokáže představit interpretaci dat naznačenou v tomto posudku.

V případě úspěšného průběhu obhajoby navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

doc. MgA. Stanislav Suda, Ph.D.